

י י ד י ש ע

פעסטער צייטונג

דער צייטונג פאר די יידן פון פּעשט. געגרינדעט דורך הרב משה פרידמאן. פריער פארעפנטליכט דורך הרב יצחק פרידמאן. פריער פארעפנטליכט דורך הרב יצחק פרידמאן. פריער פארעפנטליכט דורך הרב יצחק פרידמאן.

אויף דער צייטונג קאנן מאן זעהן פאר די יידן פון פּעשט. געגרינדעט דורך הרב משה פרידמאן. פריער פארעפנטליכט דורך הרב יצחק פרידמאן. פריער פארעפנטליכט דורך הרב יצחק פרידמאן.

Nr. 26. פעסטער יארונג. פּעשט, מיטטוואך כד אדר ה'תל"ח. Pest, den 27. Febr. 1878.

נאך אימער קיין פריעדע!

פאָרנאָסטערן אבענדס איזט היער איינע קאָנסטאנטינאָפּלער דעפּעשע מיט דער מעלדונג איינגעטראַפּען דאס דער רוסיש-טורקישע פּרע-דענס-פּערטראַן אס 24-טען פּעכער אינטערצייכ-נעט ווירד. דעסמערן וואר אבער נאך קיינע אסט-ליכע בעשעפטיגונג היעזער פּרעידענס-נאכריכט-איינגעטראַפּען: דאן נעסטריגען דעפּעשען מעל-דעסטען פּעלמעהרה, דאס דיא טורקיא נאך איט-טער איהער קריגע-שיפּע ארוסלאנד נישט אכ-טרעטען וואללע, אונד דאס דאזער דיא שטרייט-פראגע בעזונדל דער קריגע-שיפּע נאך איט-טער נישט ערלעדיגט איזט. אויך דער ענגלישע מיניסטער ערקלערטעט, דאס דיא רוסישע פּאַר-דעדיגען וועגען אויסלעפּערונג דער טורקישען קריגע-שיפּע פאן דער טורקיא נישט אנטעאנט-מען ווארדען. אינדעסען האָפּט מאן דאס רוסי-לאנד פאן זייער פּאַרדערינג דער טורקישען קריגע-שיפּע אפלאסען ווירד, איט נור דער פּרעידענס-פּערטראַן מיט דער טורקיא ווא אס שנעללסטען צו שטאנדע צו ברענגען פארלייבט אויט דאס רוסישע הייטש-קווארטירע אן סאן שטעפּאנא אס מערער אין דער נעכסטען געהע פאן קאנסטאנטינאָפּל.

עס גיט הייטע, דאס דיא פּאַרנעס יאהר אין דער קאנסטאנטינאָפּלער קאָנפּערענץ נישט נאכגענע-בען האט. - אפאלס ווערע זיא נור מיט אי-נעס קליינען שארען דאפּאנעקאָסטען, יעטצט אבער אויט זיא בינאהע גענעליך פּעלדאנען. דיא ארמע טורקיא גלויבטע אבער אימער, דאס איהר ענדליך ענגלאנד אונד עסטערייכ-אונגארן דאך צו הילפע געהען ווערדען, טראט-צו דעס איהר דיעזע בידען שטאטען אַפּט ערקלער-טען, דאס זיא זיך א לאנגע נישט דרייטשיגען, זא לאנגע נישט איהרע אייגענען אינטערעסען גע-שעדיגט ווערדען. גיט הייטע דיא טורקיא אים יעדען פרייען שלעסען - אינד עיסט יעטצט קאסטע דיא רייחע אן ענגלאנד אונד עסטערייכ-אונגארן, דערען אינטערעסען פאן רוסלאנד געשעדיגט ווערדען. צויערסט ווירד איינע קאנפּערענץ-אָרען איין קאָנפּערענץ איינגערויפּען, אונד ווען דא רוס-לאנד נישט נאכניכט, דאן מיססען ענגלאנד אונד עסטערייכ-אונגארן איהרע אינטערעסען מיט געוואלט איהרער וואפּען פּערטריידיגען, איינע פּערשלעפּענדיג דיעזער אנטעלענעהייט דארף נישט אינטערעסען דיא זאכט מיט שאן אים מאנאטע מערען געאדענטע ווערדען. ענגלאנד אונד עסטערייכ-אונגארן האבען זיך איינגעוואלדעט 60 מיליאנען גולדען צו אי-סעראדענטליכען קריגע-צויעקען בעזונלליכען לאסען. מיט דיעזעס געלדע זאלל פארלייבט דיא ארמע-אויסרויסענען, בעגאנגען ווערדען. ווירד דאן דאך אויך דעס קאנפּערענץ דער פּרע-ידענע דע ערלעכט ווערדען. דאן האבען זיך דיא 60 מיליאנען פיר דיא ערהאלטונג דעס פּרעידענס איינגעגעבען; ווירד אבער רוסלאנד נישט נאכגע-בען, דאן מיססען צו דיעזען 60 מיליאנען נאך פּעלליכט 600 מיליאנען גענעלעכט ווערדען אים מיט דער גאנצען ארמע צו דען קריגע צו בעניגען. דיא 60 מיליאנען דיעזען אלאז נור אלס פארלייבט פאָרבערייטיג צום קריגע. - דיעזע פּערבערייטיגען מיססען אבער יענעפאלס שאן יעטצט גענוגען אן דיא רוסישע ארמעע אן אווערדען גענוגען אן רוסענישען שאן שלאג-פּערטיג האשטעט. - קריגע אונד פּרעידע זינד יעטצט נור פאן דער נאכגעקויפט רוסלאנדס אבהענגיג; דעס ענגלאנד אונד עסטערייכ-אונג-גארן דורפּען איינער שעדיגונג איהרע אינטער-עסען נישט רוחי צוהען. נעסטערן אבער זינד היער פאלגענדע דע-פעשען איינגעפאלען:

צו טאנע דארף איינע זאלכע גרוואסע סהאט נישט געשעהען. פ ע ט ר ס ב ו ר ג 25-טען פּעכער, אין דער נאכט פאן בייטאן אויף זאסטאבא ווארדע פריסט גאָרשאקאָפּ פאן איינעס זעהר העכטען מאנע-קראספּה בעפאללען. הייטע איזט איהם שאן עטויאס בעסער, ער דארף אבער דאס בעטט נאך נישט פּעלדאסען. (לייבט איהם פּעל-לייבט דער קאָנפּערע אן שטארק אים מאנען.) 17-טן פּעכער, אים פאללע, דאס אויף דעס קאָנפּערעס קיין פּרעידליכער פּעלדליך פּרעישען דיא אויפגעאישען מעכטען צו אפּע-קאסטען ווירד, זא ווירד נאך איינע דרויא-קאזער-צוואסטענעכטע שטאטפּרינדיגע דאמיט דיא דרויא קאזער פּערוואנדלך אינטער זיך איינען פּרעידלי-כען פּעלדליך צו שטאנדע ברענגען קאָנפּען. (דייטע) איזט איינע פּרוואטדעפעשע דער ליינען פּרעידע-פּרעסטען.) - אויך דיא הייטע פריה היער איינגעטראַפּ-פּענען דעפּעשען קאָנפּען נאך נישט געוויסעס אי-כער דען צווישען רוסלאנד אונד דער טורקיא ערפאלטען פּרעידענס-שלוס מעלדען, דיעזע היי-טיגע דעפּעשען לויטען:

דיא ביהער בעקאנטען בעדינגונגען אים דעס פּרעידענס-פּערטראַנע זינד פיר דיא טורקיא זא דרוקענדי, דאס היערדוך דיא נאגע טורקישע הערשאפט אין אויפאפּא ערבייכטעט איזט. - 1) נאנץ בילגאריען פאן דער דאניא ביז פּעלדליכע פּעל זאלל פאן דער טורקיא אבגערויסען אונד צו איינעם פּרעסטענטהומע בלאָס אינטער-טור-קישער אבעראויפּיכט געמאכט ווערדען; אין דער טהאט ווירד בילגאריען אינטער רוסישער אויפּיכט זיין, דיא איינע טורקישע קאסטעסאן דיא רעניערינג פאן בילגאריען פאן 50000 רוסישען סאָרדאטען בע-זעטצט בלייבען ווירד. - 2) מאָנטענעגרא זאלל אויך דיא טורקישע מערעס-פּעסטען אטוואיא-בעקאָסטען אונד נאך גענען אסטען פּעריגאסטער ווערדען. - 3) רוסלאנד שטעקט דאס דעכט צו דיא טורקישע דאכרוואס אן רוסענישען צו פּערשעקען אונד דאפיר בעאראביען פאן רוסענישען אן זיך צו רויסען. - 4) עסטרייכען ווירד בערייטענד פּעריגא-סטער אונד אינד צוואר אויך נאך דער זייטע פאן כאָס-ניען, כאָסניען גענוט אן אינגארן אונד זאמיט ווירד עסטרייכען אויך גענען אינווערע גענוגען פּעריגא-סטער, טראַטצדעס נארא אנדראשע דאנענען פּרא-טעסטריטע. - 5) נור אין בעזונג אויף דיא שיפּע-פּאַהרעט אן דען דאדראנעללען ווילל רוסלאנד דען אַלעטען פּערטראַן אויפּרעכט ערהאלטען, אונד נאך דיעזעס איזט דיא אויפּאָהרע אַללען קריגע-שיפּע-פּען פּערבאסטען אונד נור דען האנערעלס-שיפּען ערלייבט. - 6) זאלל אויך דער נאדעליכע טוירד דער אוואטישען טורקיא מיט דען שטעדיגען בא-טער אדראהאן, קאס ביז באוואוד אן רוסלאנד אבגעטרעטען ווערדען. דיעזעס נישט רוסלאנד אלס פּאַנאד פיר דיא 1100 מיליאנען רובעל קריגע-ענטשעדיגען. אינדעסען מיט דיא טור-קיא נאך 40 מיליאנען גולדען אין געזוכערטען וועכעסען אונד 10 מיליאנען רובעל זאליך בלאז בעזאחלען.

גיט הייטע דעס פּרעידענס-פּערטראַנע זינד פיר דיא טורקיא זא דרוקענדי, דאס היערדוך דיא נאגע טורקישע הערשאפט אין אויפאפּא ערבייכטעט איזט. - 1) נאנץ בילגאריען פאן דער דאניא ביז פּעלדליכע פּעל זאלל פאן דער טורקיא אבגערויסען אונד צו איינעם פּרעסטענטהומע בלאָס אינטער-טור-קישער אבעראויפּיכט געמאכט ווערדען; אין דער טהאט ווירד בילגאריען אינטער רוסישער אויפּיכט זיין, דיא איינע טורקישע קאסטעסאן דיא רעניערינג פאן בילגאריען פאן 50000 רוסישען סאָרדאטען בע-זעטצט בלייבען ווירד. - 2) מאָנטענעגרא זאלל אויך דיא טורקישע מערעס-פּעסטען אטוואיא-בעקאָסטען אונד נאך גענען אסטען פּעריגאסטער ווערדען. - 3) רוסלאנד שטעקט דאס דעכט צו דיא טורקישע דאכרוואס אן רוסענישען צו פּערשעקען אונד דאפיר בעאראביען פאן רוסענישען אן זיך צו רויסען. - 4) עסטרייכען ווירד בערייטענד פּעריגא-סטער אונד אינד צוואר אויך נאך דער זייטע פאן כאָס-ניען, כאָסניען גענוט אן אינגארן אונד זאמיט ווירד עסטרייכען אויך גענען אינווערע גענוגען פּעריגא-סטער, טראַטצדעס נארא אנדראשע דאנענען פּרא-טעסטריטע. - 5) נור אין בעזונג אויף דיא שיפּע-פּאַהרעט אן דען דאדראנעללען ווילל רוסלאנד דען אַלעטען פּערטראַן אויפּרעכט ערהאלטען, אונד נאך דיעזעס איזט דיא אויפּאָהרע אַללען קריגע-שיפּע-פּען פּערבאסטען אונד נור דען האנערעלס-שיפּען ערלייבט. - 6) זאלל אויך דער נאדעליכע טוירד דער אוואטישען טורקיא מיט דען שטעדיגען בא-טער אדראהאן, קאס ביז באוואוד אן רוסלאנד אבגעטרעטען ווערדען. דיעזעס נישט רוסלאנד אלס פּאַנאד פיר דיא 1100 מיליאנען רובעל קריגע-ענטשעדיגען. אינדעסען מיט דיא טור-קיא נאך 40 מיליאנען גולדען אין געזוכערטען וועכעסען אונד 10 מיליאנען רובעל זאליך בלאז בעזאחלען.

גיט הייטע דעס פּרעידענס-פּערטראַנע זינד פיר דיא טורקיא זא דרוקענדי, דאס היערדוך דיא נאגע טורקישע הערשאפט אין אויפאפּא ערבייכטעט איזט. - 1) נאנץ בילגאריען פאן דער דאניא ביז פּעלדליכע פּעל זאלל פאן דער טורקיא אבגערויסען אונד צו איינעם פּרעסטענטהומע בלאָס אינטער-טור-קישער אבעראויפּיכט געמאכט ווערדען; אין דער טהאט ווירד בילגאריען אינטער רוסישער אויפּיכט זיין, דיא איינע טורקישע קאסטעסאן דיא רעניערינג פאן בילגאריען פאן 50000 רוסישען סאָרדאטען בע-זעטצט בלייבען ווירד. - 2) מאָנטענעגרא זאלל אויך דיא טורקישע מערעס-פּעסטען אטוואיא-בעקאָסטען אונד נאך גענען אסטען פּעריגאסטער ווערדען. - 3) רוסלאנד שטעקט דאס דעכט צו דיא טורקישע דאכרוואס אן רוסענישען צו פּערשעקען אונד דאפיר בעאראביען פאן רוסענישען אן זיך צו רויסען. - 4) עסטרייכען ווירד בערייטענד פּעריגא-סטער אונד אינד צוואר אויך נאך דער זייטע פאן כאָס-ניען, כאָסניען גענוט אן אינגארן אונד זאמיט ווירד עסטרייכען אויך גענען אינווערע גענוגען פּעריגא-סטער, טראַטצדעס נארא אנדראשע דאנענען פּרא-טעסטריטע. - 5) נור אין בעזונג אויף דיא שיפּע-פּאַהרעט אן דען דאדראנעללען ווילל רוסלאנד דען אַלעטען פּערטראַן אויפּרעכט ערהאלטען, אונד נאך דיעזעס איזט דיא אויפּאָהרע אַללען קריגע-שיפּע-פּען פּערבאסטען אונד נור דען האנערעלס-שיפּען ערלייבט. - 6) זאלל אויך דער נאדעליכע טוירד דער אוואטישען טורקיא מיט דען שטעדיגען בא-טער אדראהאן, קאס ביז באוואוד אן רוסלאנד אבגעטרעטען ווערדען. דיעזעס נישט רוסלאנד אלס פּאַנאד פיר דיא 1100 מיליאנען רובעל קריגע-ענטשעדיגען. אינדעסען מיט דיא טור-קיא נאך 40 מיליאנען גולדען אין געזוכערטען וועכעסען אונד 10 מיליאנען רובעל זאליך בלאז בעזאחלען.

צו לאססען. באראן פאן ראטהשילד ערשיינט אלס
אויס שאססען זינגע דעם ווארמעס אלס זוכה
הרבים; אלס איין מאנן, דער ניכט בלאָס אויך דיא
היליגע גאנצע בעאכאכטע. וואָנדרען הוירך זינגע
פראַמעע האלטהונ אויך אנדערע היינצ אנאפיעטס
(איינע האַכצייט אים הויזע
דעם פראַנקפורטער האַט-ה-
שילד) וויר האבען בערייטע פאָר מאנאטען
דיא מעלדינגע בעראכטע, דאס דער זינגע באקוהו-
בעוויצעד מאקס נאָלדשמידט אויס פראַנקפורט
אס מאן מיט דער טאכטער דעם דארטער
ראטהשילד זיך פערלאַכט האבען. אינטער דער זי-
וועלען הענדלעך פערברוישטע זיך זינגע טאנע
דיא נאכריכט, דאס הערר נאָלדשמידט זינגע
ברויט איינע שמוק אויס ווערטהע פאן 300000
פראַנקס אלס ברויט-געשענק קליינע ווילל אים
דע ווייטשטענדען אויפראס פאלינגן זיך נון
וועלערע אין פראַנקפורט איין, דיא איהרע שמוק-
גענישטענדע צום קייפּע אנטעבאָטען. דיא פרוי
ראטהשילד אינד דיא זינגע ברויט ערנאטצען זיך
אן דען געווענדיגן שמוק-זאכען, אינד הערר
נאָלדשמידט וואר מיט איינעס דער זינגעלערע
בערייטע האנדעל-אינס אלס הערר ראטהשילד דיא
טאכטער ערוויכען, דען שוויגער שמוק ניכט אן-
צוגעמען, דא איין וואלבער וואלכעס פראַנק-
פורטער פרוי מיט פרויליין ניכט פאסען. דיא טאכ-
טער געהאָרבעט וואָלדיך דער פראַקסען ערמא-
נינג דעם פאטערס אינד דיא העררען זינגעלערע
מיטטען אבערדען, אָנע געשעטע עמאכט זי-
האבען — אבערדיגעס מיטטעס דער ברויט-זאכע
זינגעס צוקופטען שוויגער-פאטער גענענאכער
דער בעאכאכטער אין שטרענג ארטהאָרדאָקס
זידע אים, זיך פערפלאַכטען זיין לעבענלאנג
דיא ווייטער רעליגיאָן בעפאלען אינד איינע
כשר-הויזהאלטינג איינצוויכטען, דער ברויט-זאכע
דער נאטורליך ניכט אז פלייסט אבער דעם תלמיד
זאכט, אלס זיין פאטער שוויגער-פאטער אן-
טע לעבעלעך: זי איינע וואלבער אָנע קיין מינג
הויז פֿירען, מיר איינעס לעבער, זינגע מינג
פֿרוי פֿראַמס בלוויכט, דיא האבע יעמעס פאן
300000 פראַנקס ערשאַרמט, דיא מינגע ברויט אים
פראַמטיקייט דען מהיירען שמוק צוויקענעווען
— וויא פֿיעל דיא דיא מיטטעס ווירד, וויא
ניכט בעקאנט, אלס זינגט דיא טאכטער דעם
לאַנדאָנער ראטהשילד דען באראן ראַנאָבער
געווייכטע האט אים איינעווערערע מיטטעס אָנ-
נאד אויך דיא באַרזע איינע וויאליטינגע אינפלוס
געאכט, דאמאלס זאנקען ציעלעליג אלע באר-
זענ-פאפיערע, ווערערע צום ערשטען אלטער
וועלט דיא קאָנאָלס (ענגלישע גאָלד-רענטע)

דענגאך צוויי טאנע הינדורך בערייטענע גע-
שעיענע זינד. ענדליך לאָטע זיך דאס ערטהעל
אין פֿאָלגענדער ווייזע. פֿרויליין ראטהשילד ער-
העלט געליבט אלס מיטטעס 6 מיליאָנען פֿאָנד
שטערלינג (60 מיליאָנען גולדען). דיא איין-קאָנ-
זאָלס אנטעלענט וואוּרדען. זאָ וואוּרדען צו גונס-
טען דער זינגע ראטהשילד צוויי טאנע נאכאינ-
אנדער אויס יע 30 מיליאָנען גולדען קאָנאָלס
אויף דער באַרזע אנטעקופט, וועס האַלב דיעזע
פאפיערע נאטורליך שיינען מיטטען, דיעזע אינ-
געוויינע מיטטעס איז ניכט גערינגער אלס יענע
סומע, וועלכע דיא ענגלישע רעווענונג פֿאָס פֿא-
לאסענטע זאָכען צו קריגעס-צוועקען פֿאָלדערע
האט, דיא אויך דיעזע סומע עכען 6 מיליאָנען
פֿאָנד-שטערלינג איינמאכט!
(דער פֿאָרטיג פֿאָר אונד איין
יודע) אין ענגלישעס בלאַטס בריינגט זאָכען
פֿאָלגענדע אינטערעסאנטע מיטטהיילונג אים
דעם לעבען דעם עכען פֿערשטארבענען פֿאכס-
טעם: דרייא מיטטלערער דער ענגלישען מיט-
פֿאָס-געוועלשאַפּט וואוּרען נאָך פֿאָלדערען
(אמעריקא) געווייזט אים דאָרט איהרען שמעה-
ליכען זעלענע-שאכער צו בעשרייבען, דאס הייסט:
אויס דיא לייטע דורך געלד-געשעקע אינד פֿער-
שפּעריכטע צום ברייטענטוועקע היינצערעליאָ-
קען, עס איז זעלבסט-פֿערשטענדליך, דאס דיעזע
לייטע, דיא וואָהל זאנען, זיא וואָללען אין דען
פֿערשטערענען וועלט-טהיילען נור דיא היינצער
בעקעהרען, עס איינעטליך דאָך נור אויף בעקעה-
רינג דער פֿאָן אבערדען, אין הייבער וועד
אין קאליפֿאָרניע וואר נאטורליך אים עכען אנטע-
פֿיהרענס גרינגע דען ערוועהנטע דרייא מיטט-
אנערע אין גראַסער ענגעלעך, דאָך דיא דרייא
מיטט-אנערע האבען זיך איינעס טאנעס איין גאָ-
טעס פֿערברעכען צו שילדען קאָמטען לאַססען,
וואָפֿיר זעלכע צום נאָלען פֿעראַרטהיילט וואוּר-
דען דער רויכע וועד אָפּפֿערט נון איינע זעהר
האָנע סומע געלדעס, ביא דער רעווענונג
פֿאן קאליפֿאָרניע דיא בעגאָרדינג אינד פֿרוילאס-
מינג דער צום נאָלען פֿעראַרטהיילטען מיטט-
אנערע צו בעוויקערען, דער קאָמטע זאָרעט איהם
היעפֿיר איינע אָרדען מיט דעם היינצער אלס צו-
וואר דער ערוועהנטע וועד אין געשעפט-אנעלע-
געווייטען אין דאָס, דער פֿאכס ליעס איהן צו
זיך וועלען אומאָרמע אינד קיסע איהן, ביא
דיעזער געלעגענהייט דריקטע דער פֿאכס זיין
בעפֿרעמדען דאריבער אים, דאס זיין נאכט ביא
איהם ערשינען, אָהנע דען פֿאכסליכען אָרדען
אן דער ברויט פֿראַנגען צו האבען, דיעזער זאנמע

יעדאך פֿרוי אונד אָפּפֿען: יאָך בין יודע,
אונד איז עס מיר דאהער ניכט געשאַממעט,
איינע אָרדען מיטעס דער קרייזע צו מרא-
נען! אָפּאָנגס בלייב אינד פֿאכס אין פֿערלע-
גענהייט, דאן פֿאסע ער זיך, אומאָרמע זינגע
נאכט נאָך הערצליכער אונד זאנמע: זיא זינד
יודע זיא אונד דאס האבען זיא דרייא מיטט-אנערע
גערעטעט! דאס איז אָפּפֿעלע דעלע! — דער
יודע ערוועררעט: זיא עס זיך דארום האַנדעל-
אין מענשען-לעבען צו רעטטען, דיא מאכט דיא
יודישע רעליגיאָן קליינע אינטערשידע צווישען פֿרוינע
אינד פֿרוינע, אַיבריינגע האבען דיא מיטט-אנערע
אין קאליפֿאָרניע בלאָס איינע קליינע פֿרוינע
פֿעראַמא פֿעראַובט, וואָפֿיר טאן זיא הענגען
וואָללעט, איז עס אבער קיין שטענליכערע
פֿעראַמא, וועגן דיעזע מיט דען זעלען דער
מענישען איינע שטענליכען שאכער פֿרוינע? איז
עס קיין גראַסערעס פֿערברעכען, וועגן דיעזע מענ-
שען מיט דער רעליגיאָן איינע טויש-האנדעל איינ-
פֿיהרען? וואָפֿיר פֿערדיגענען דיעזע לעבען איינע
פֿאכען טאָד, פֿאן דיעזע דען זיא אים זאנמעס
ערווערען מיטטען, ווירד זיא ניצמאָר רעטטען
זיינעס נאכטע זיין וואָהל געפֿאָפּעלע פֿא-
טרעט מיט דען וואָסען: זיא זיא דאס אָרדענס-
קרייז ניכט בעניטצען דורפֿען, געהמען זיא מיין
פֿאָרטרעט אלס אנדענקען מיט, דיא זיא דער
ערווערע יודע זינד, דער מיך הוירך זיא
נען ערעלמשה אונד זינגע קלוגע איינעוונג בע-
שעמט האָט!
(מיט פֿראַנקפורטער הייסען אַינ-
טער דען רוסישען סאָלאַט ען.)
דיא ווערדיגע היישיגע סאָלאַטען, וועלכע דיא
סיקריא געווענענענענענע האבען, וואוּרען עכען
נור גענען דיא סיִרִקען, ניכט אבער אויך
גענען סיִרִקען-קראַנקייטען זינגע-
רייך, אין ענגלישער ארצט, וועלכע דיא רוסישען
שפיטעלער אויף דעם בלאָקאן צוויכט, בערייט-
טעט זאָכען, דאס אין דיעזען שפיטעלערן אַיבער
20000 רוסישע סאָלאַטען אס מיִלִים דאנערדער-
זיך 20 קראַנקע-ווערענענענענע, זינגט זינד אבער
16 דיעזער קראַנקע-ווערענענענען עכענפֿאללס
אס מיִלִים עקראַנקע אינד צווייא דעוועלבען גע-
שטאַרבען, דאס עלער איז אים זאָ אַנאַפֿיר,
אלס געמאָר דיא אויט, דער דיא קראַנקע סאָל-
דאסען בעווייטעהען וואָללעט, נאכדעם אויך דיא
קראַנקע-ווערענענענען פֿאָס מיִלִים ערווער-
פֿען זינד. — ניכט מינדער אבער אלס היער אין
איראָפּא איהרעשט אויך אין איינע אַנאַפֿיר דען

זאָ אָפּט טאן איהם פֿרויער איינע הייראטא אנטעראַנען,
פֿערענט ער איינער צו זאנען: וויא קאן איך היירא-
טען, וועגן דיא דיא מינגע עכטע לעבען וואוּ אויף דער
ווייטען ערע אומהער-וואוּרערע, יעדער פֿערוויכט אים-
זענעטע אים אונד איינער פֿעלייכע דען הונגע-פֿאָר
שטרייבט —
נור דיא פֿראַנגען קוועלשען איהן איינער, אָב יע-
נער אלס ערר איהר טאנן אונד יענעס קינד זיין וואוּ?
בעניאמין וואַסעס זי ניכט, וואס פֿיר איינע שטרייך
איהם דען איינזוקוועלען צוואַל שפּיעלעט! ער וואַס-
טע איך ניכט, דאס איהן איינעס לעא מיט דער געפֿען
רענעסטרונ געפֿאָפּען, אלס ער דיעזער דיא האנד קיסע
אונד איין געלייכעס זאנמעס.
לעא האכט דאמאלס, דאס בעניאמין מיט דיעזער
געפֿען פֿאן פֿערהייראטעס וויא, זיא וואוּ אין דער גאָסען
וועלט אליין געשאַרדען, דער אלטע באַקויער אלפֿער
טעפּעלשטן מאכטע איהר הייראטא-אנטערע, ער נאָלט
זיא אלס אויך פֿאָפּסער ערענע-טאָנן — אונד לעא היי-
ראכטעט איהן!
איינע זינגען טאָנן, דער אַנאַפֿיר אויף ליעבע
מאכט טעפּעט לעא ניכט געווייכטע, זיא זאנמע אים-
טען: זיאן איינעס ווייב קאן אים לעבען נור איינמאל
ליעבען, אונד איז דיעזער איינע גענענענענע דער ליעבע
דאָהן, דאן קאן עס אויף איינע צווייטע ליעבע ניכט
טען איינענען.
אלס איהר דער אלטע באַקויער דען הייראטא-
אנטאט מאכט, ער קלעישט זיא איהם וואָלדיך, זיא ווע-
דע איהן ערען אונד אַכטען, אבער ליעבען קאנען זיא

ניכט טען, פֿרוי ערוועהנטע האָנע, וועלכע דיא בע-
שעיענען פֿאן לעא וואוּ, ווערעטעס אללעס מאַנדיגע
אן, אים דיעזע הייראטא צו שטאנדע צו בריינגען — אונד
זא וואוּר נון לעא, דיא געלעבעטע בעניאמין, דיא פֿרוי
דעם רייכען אונד פֿאָססען באַקויערס אלפֿער טעט-
פֿעלשאַן. —
בעניאמין מאכט זיך נאָך אונד נאָך מיט דער
מאָנליכקייט פֿערטרויען, דאס לעא וויקוילד איינע אַנדערן
הייראטעס, ער בערשאַפּטעט זיך נון אלס פֿרוי — דאָך
טהאט עס איהם זעהר וועגן, דאס איהם איין באַקויער
שיקוואל זינגע עכטע ליעבע אן פֿערייכענען, אונד אלס
ער שפּעטער זינגט פֿיהרערען זינגע-פֿרוינע דע קאַספֿאָ
בענענעטע, דיא זאנמע בעניאמין, דע קאַספֿאָ! דין
פֿלוצ האט זיך בעוועהט!
(וועלכע פֿלוצ פֿראַנגע דע קאַספֿאָ) איך
וויסע מיך ניכט צו זינגענען, דאס איך זיא איינעס גע-
פֿלוצט העכטע.
זאנמעטע דיא ניכט, אלס דיא מיך אים מינגע-
זאכטע-וואַסעס אנווייט פֿאן בעאַקאָנספֿילד בעווי-
טעטעס, דאס היינע ליעבע איינע אונזליקוועלענע ווירד?
(מיין) איך האבע דין, פֿאן דעוועלבען בלאָס אב-
געראטהען, איך ערוועהנטע אויך עשוואס פֿאן איינעס
פֿלוצ, אבער דער בעשאַפּטע ניכט דין, זאנערען דיעזע פֿא-
טער, אונד וואוּ אויך ניכט פֿאן מיר אויסגעשפּאַכען, זאנ-
דען פֿאן אַסאָסעראַדעטע ראַכבינגע!
דיא האט דער עכטע, דעס פֿאָספֿאָ יענע פֿלוצ האט
זיך לידער צו בעוועהרען אנטענאנען, מיין פֿאסער ליי-

